

CHUDOBNÍ DUCHOM

591/2018

www.inky.sk

18. 9. 2018

... alebo o svätej akobyľahostajnosti, čiže apathej kresťanov

„Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo.“

„Evanjelium nás pozýva spoznať pravdu nášho srdca, aby sme videli, do čoho vkladáme istotu nášho života.“ (GE 67)

„Bohatstvá ti nezaistujú nič. Naviac, keď sa srdce cíti bohaté, je natoľko spokojné samo v sebe, že nemá miesto pre Božie slovo, pre lásku k bratom ani pre potešenie z najdôležitejších vecí v živote. Tak sa pripravuje o tie najväčšie dobrá.“ (GE 68)

„Táto chudoba v duchu je úzko spojená so „svätou ľahostajnosťou“, odporúčanou sv. Ignáčom z Loyoly, pri ktorej dosahujeme obdivuhodnú vnútornú slobodu: „Treba byť ľahostajný voči všetkým stvoreným veciam (vo všetkom, čo závisí od našej slobodnej vôle, a nie je zakázané); robíme tak, keď z našej strany nechceme viac zdravia ako choroby, bohatstva ako chudoby, úcty ako neúcty, dlhého života ako krátkeho a rovnako pri všetkom ostatnom.““ (GE 69)

„Lukáš nehovorí o chudobe „ducha“, ale len o bytí „chudobnými“ (porov. 6,20), a tak nás tiež pozýva k prisnej a nenáročnej existencii. Týmto spôsobom nás volá zdieľať život s tými najchudobnejšími - život, aký viedli apoštoli - a v konečnom dôsledku sa tak prispôbiť Ježišovi, ktorý, hoci bol bohatý, „stal sa chudobným“ (2 Kor 8, 9).“ (GE 70)

1. Bohatstvo je nám osobne úplne zbytočné. Nepotrebujeme ho, pretože nás nedokáže spasíť, ale zato dokáže (ako uvidíme) zatrátiť. Netúžime po ňom – a vôbec, naše túžby sa už nijako tohto sveta nedotýkajú. Tento postoj, o ktorom píše Ignac z Loyoly a ktorý sa na východe nazýva *apatheiou*, je ovocím viery v Krista, v ktorom nám Boh daroval a v krste už udelil dar svojho božstva a jeho večného užívania v samej jednote Trojice, čomu hovoríme Nebo. Výsledkom je, že v nás už nie sú žiadne túžby. Neznamená to, že by sme nič nerobili, o nič neusilovali, žijeme nakoniec stále na zemi. Nemáme už ale žiadnu žiadostivosť. Čo sa nás samých týka, už nemáme nič, čo by sme pre seba ešte chceli. Nemáme ohľadom seba žiadne túžby, pretože všetky už sú naplnené a uspokojené v Kristovi. Nemáme ani žiaden strach, pretože sme v Pánovi a On sa o nás stará, sme v úplnej istote a bezpečí. Nemáme teda žiaden dôvod zaoberať sa viac sebou a svojim osudom, pretože sa ním zaoberá Boh a to vrchovato stačí. A ani na to nemáme kedy, pretože sa zaoberáme Bohom, svojim Ženíchom, Milovaným, svojim Idolom a Hrdinom, svojim Kráľom, Otcom i Starším Bratom v jednom.

Svet, v ktorom žijeme, je fitnesscentrom našej svätosti, život, ktorý žijeme, je našim tréningom svätosti a Boh je našim trénerom. Ako múdri zverenci na Neho ponechávame voľbu a čas cvikov, ktoré pre nás vybral. Tak, ako v profánnej sfére *športovec poslúcha trénera a neháda sa s ním „Ja som chcel trénovať dnes a nie zajtra, hodinu a nie dve hodiny a chcel som hrať futbal a nie prostne na bradlách“* – tak ani my nediktujeme Bohu čo a ako a kedy má pre nás vybrať, kedy hojnosť a kedy chudobu, kedy oblaženie a kedy bolesť a utrpenie, kedy zdravie a silu a kedy chorobu a slabosť. V tomto všetko nechávame na Boha, všetko prijímame a vo všetkom hľadáme prospech tak, aby platilo ono biblické: „Tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré“ (Rim 8,28 SSV), podľa iných slov Písma: „Koho Pán miluje, toho tresce, a šľahá každého, koho prijíma za syna.“⁷ Je na vašu nápravu, čo znáate. Boh s vami zaobchádza ako so synmi. A ktorého syna by otec nekarhal? ...¹¹ Pravda, každá výchova v prítomnosti sa nezdá radostná, ale krušná; neskôr však prináša

*upokojujúce ovocie spravodlivosti tým, ktorých ona vycvičila.*¹² Preto vzpružte ochabnuté ruky a podlomené kolena!“ (Hebr 12,6n.11n SSV) Božechráň, aby sme sa Bohu miešali do jeho trénerskej práce, ako badá u niektorých sv. Ján z Kríža: „Když je Bůh vyzkoušel v malém, zjistil, že tito lidé jsou tak slabí, že ihned uhnou z cesty před veškerou námahou, protože se nechtějí vystavit sebemenšímu strádání a pocitu beznaděje ... Proto je již nadále neočišťuje a nepozvedává je z pozemského prachu.“

2. Bohatstvo nás odvádza od Boha. Môže nás pokúšať dôverovať v neho namiesto Bohu a Jeho láske a hľadať v ňom naplnenie a šťastie namiesto v Božom živote a spásu. Spoliehať sa naň, túžiť byť „za vodou“ a „zaistení“ v praxi často znamená pokus vybudovať si vlastný základ pre život, nezávislý na Bohu. Akoby sme si hovorili: No veď, ak sa Pán Boh o nás postará a urobí, čo chceme, tak dobre. A ak nie – máme dosť peňazí na majetku, aby sme si urobili po svojom.“ Spása je ale založená na vzťahu krajnej lásky a dôvery smerom k Bohu. Ak sa jej nenaučíme a miesto toho pestujeme postoj boháča, ktorý si o svojich nepochybne čestne a poctivo zarobených peniazoch hovorí: „Duša, máš veľké zásoby na mnohé roky. Odpočívaj, jedz, pi a veselo hodu!“ (Lk 12,19 SSV) – dnes úplne bežné, ľudia si proste „doprajú“, lebo sa im „darí“ – tak ideme opačným smerom, než od nás život v Nebi vyžaduje.

3. Bohatstvo zatvrdzuje srdce. Okolo nás je ohromné dielo, ktoré ešte nie je vykonané. Množstvo ľudí nepozná Boha. Množstvo katolíkov a ľudí v kostole v praxi Boha nepozná a nežije s Ním. Vo „svetskej rovine“ množstvo ľudí žije v biede, nielen materiálnej, ale častejšie duševnej, alebo sú znevýhodnení, prenasledovaní, diskriminovaní, či žijú v ozajstnej núdzi, v ozajstnej biede a nevedia si nijako pomôcť. Ak máme v srdci lásku, nemáme pred sebou inú možnosť, než tú, ktorú zvolil Ježiš: „hoci bol bohatý, stal sa pre nás chudobným, aby sme sa jeho chudobou obohatili (porov. 2 Kor 8,9) Vynaložíme svoje prostriedky na ciele a diela lásky, pretože tak nám velí naše srdce. Pokiaľ by sme si chceli zachrániť svoj majetok, potom by sme v sebe museli túto lásku zabiť. Pretože ale láska, skutočná krajná láska, ktorá „dáva život za bratov“ (porov. 1 Jn 3,16) je podstatou Trojičného života a teda aj Neba (porov. KKC 1024) – potom takýmto krokom zavrhuje spásu a volíme si zatratenie. Preto Ježiš hovorí: „Ako ťažko vchádzajú do Božieho kráľovstva tí, čo majú majetky!“²⁵ *Lahšie je ťave prejsť cez ucho ihly, ako boháčovi vojsť do Božieho kráľovstva.*“ (Lk 18,24-25 SSV)

Na toto naráža pápež, keď, citujúc Lukáša, prosto konštatuje, že **je nemožné byť kresťanom a súčasne žiť život bohatstva a luxusu, pretože je to nezlučiteľné.** Nie je možné súčasne milovať a súčasne si pre seba vyhradzovať svoj majetok a nevynakladať ho na uskutočnenie našej lásky. Tak to píše aj Písmo: „Tí, čo chcú zbohatnúť, upadajú do pokušenia a osídla a do mnohých nezmyselných a škodlivých žiadostí, ktoré ľudí ponárajú do záhuby a zatratenia.“ (1 Tim 6,9 SSV)

Preto kresťan – aj keby bol podnikateľom a mal obraty a zisky v rádoch miliónov eur – **vždy bude osobne chudobný a bude žiť jednoduchým životom, pretože sám pre seba po ničom netuží** a nepotrebuje na svoju cestu do Neba viac, než píše Pavol, že „*uspokojíme sa s tým, že máme čo jesť a čo si obliecť*“ (1 Tim 6,8 SSV), **a na druhej strane na všetko, čo má, pozerá ako na niečo, čo mu zveril Boh do správcovstva, aby s pomocou toho mohol milovať,** slúžiť Bohu a vynaložiť to na dielo Božieho Kráľovstva.